

OTÁZKA Č. 1:

V súčasnosti sa rekonštruujú všetky štyri objekty. Takmer dokončená je expozícia v Dome Anny Kolényovej, v ktorom sa zišli štúrovci na prvom zasadnutí SNR v roku 1848. Múzeum správdzajú osmičky od jeho vzniku. Okrem Domu Koléničky, ako ho domáci familiárne nazývajú, je tu prístavba prof. Martina Kusého z roku 1968, ktorá prešla čiastočnými rekonštrukciami v roku 1988 a 1998. Myšlienkou bolo prepojiť všetky budovy a vytvoriť pamätník pripomínajúci symbolický stan, ktorý tu mali dobrovoľníci rozložený počas povstania 1848 – 1849. Domy Bradáča a Kubovčiaka boli vyhlásené za Národnú kultúrnu pamiatku v roku 1984. Obidva boli zaradené do správy a majetku Slovenského národného múzea v rokoch 1972 a 1977.

Napište presný názov múzea, o ktorom sú predchádzajúce riadky, uveďte mesto, kde sídli, a rok, kedy bude opäť sprístupnené pre verejnosť po rekonštrukcii.

OTÁZKA Č. 2:

Neoddeliteľné miesto v spoločenstve slovenských spisovateľov majú krajanovia s literárnym perom v ruke a ich život. Práve jeho etablovanie sa prechádzalo neraz neľahkými etapami. Tak v živote literatúry, ako aj v živote celej diaspóry. Už prešlo štyridsať rokov, čo sa v Maďarsku programovo prihlásila o slovo skupinka slovenských literátov, keď v roku 1978 vydali v budapeštianskom Vydavateľstve učebníc antológiu, ktorej redaktorom bol M. Hrivnák.

Uveďte celé mená spomínaných piatich literátov – básnikov aj prozaikov – a názov antológie, na stránkach ktorej publikovali svoje umelecké texty.

OTÁZKA Č. 3:

Vianočné sviatky pokoja, lásky a hojnosti každoročne zavítajú do našich domovov a prinútiť nás na chvíľu zastaviť. Seba i čas. Čaro, vôňa, koledy, odkaz predkov a... symboly. Patria medzi ne určite aj betlehemy a ozdobené stromčeky. Hoci ich nájdeme prakticky na celom svete, aj my máme, pravdaže, slovenské špecifiká v oboch kategóriách. Tradície, hoci sú aj takpovediac „menej bra-

daté“... Klasikou na Vianoce sú už od roku 1954 na Slovensku sklené gule a iné ozdoby z Výrobného družstva Okrasa Čadca. Dnes, žiaľ, ak si odmyslíme pár súkromníkov, ktorí sú odchovancami družstva, je jediným výrobcom týchto ozdôb u nás niekoľko desiatok rokov trvajúcou tradíciou. Okrem vianočných gulí rôznych veľkostí sú v ponuke Výrobného družstva Čadca aj iné ozdoby na stromček, pomenované podľa tvaru.

Vymenujte aspoň tri z nich.

Čias Vianoc aj krok do ďalšieho roku

Čas akoby strácal celoročnú uponáhľanosť a čaro slávnostného okamihu neopakovateľnou vôňou, očakávaním a blízkosťou najbližších nadobúda na láskavej sile. A či skôr na sladkosti – malátnej a žmurkajúcej z ohňa sviečky ako príslub. Zo svetielok na stromčeku, na stole rodinného (a či národného) spoločenstva a v srdciach. Čas Vianoc je očistný (nedajme si ho vziať „rapotáním“ komercie), je aj časom na poéziu viac ako inokedy v próze bežného roka. Nuž aj my siahneme po veršoch básní, úryvkoch z nich, ktoré zároveň prezrádzajú, čo napríklad nájdete v poslednom tohtoročnom magazíne.

JAROSLAV REZNÍK
SLOVENSKÝ BETLEHEM

*Vraj v Rajeckej Lesnej
bývajú vždy
tie najkrajšie Vianoce:
pri kostole v malom chráme
stále niečo tichulinko
ako dúha po dážďiku
posvätné a tajuplné
žblnkoce.*

*Ak to niekto ešte nevie,
ja to celkom presne viem:
Svätú pieseň si tam spieva,
vystrihnutú celú z dreva,
náš – Slovenský betlehem...*

IGOR VÁLEK
ČAS VIANOC (MILANOVI RÚFUSOVI)

*Už ste to prezradili,
ako keď k modlitbe
sa večer starec schýlil
a priznal utrpenie
zo spomienok na živých,
čo zakrývali svetlo
na prievoze z jeho krajiny.
Báseň je teda čas
hľadajúci odpovede,
prstami noviaci si
týpkly v mede,
ako dych čísi –
uznojený až
v zemskej samom strede
tohto sveta tíšín.*

Praktická bodka. Vedľa je štvrtá trojica otázok **VELKEJ VEDOMOSTNEJ SÚŤAŽE**. Odpovede na ne poskladajte dokopy s predchádzajúcimi a pošlite na adresu redakcie a či na adresu slovensko.sefredaktor@gmail.com. Budeme čakať do konca januára 2019 a potom vylosujeme trojicu výhercov, ktorým pošleme ceny.

Igor Válek, šéfredaktor